Evropský parlament
2024-2029

Výbor pro zahraniční věci

2025/2026(INI)

08.05.2025

NÁVRH ZPRÁVY

o zprávách Komise o Ukrajině za roky 2023 a 2024
(2025/2026(INI))

Výbor pro zahraniční věci

Zpravodaj: Michael Gahler

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....7

PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY 8

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o zprávách Komise o Ukrajině za roky 2023 a 2024
(2025/2026(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o Ukrajině,

– s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise nazvaný „Zpráva o Ukrajině 2024“ (SWD(2024)0699), který je přiložen ke sdělení Komise o politice rozšíření EU z roku 2024 (COM(2024)0690),

– s ohledem na článek 55 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A10-0000/2025),

A. vzhledem k tomu, že Parlament co nejdůrazněji odsuzuje ruskou agresi vůči Ukrajině a podporuje právo Ukrajiny na svrchovanost, nezávislost a územní celistvost v rámci jejích mezinárodně uznávaných hranic;

B. vzhledem k tomu, že Ukrajina navzdory probíhající ruské útočné válce prokázala pozoruhodnou odolnost a odhodlání pokračovat na své evropské cestě;

C. vzhledem k tomu, že legislativní reformy, které Ukrajina zahájila, odrážejí její odhodlání dosáhnout souladu s acquis EU;

D. vzhledem k tomu, že v oblastech, jako je nezávislost soudnictví a systémová korupce přetrvávají výzvy, které je třeba řešit prostřednictvím větší odpovědnosti vlády a mezinárodního dohledu;

E. vzhledem k tomu, že Ukrajina dosáhla pokroku v oblasti regionální spolupráce a socioekonomických reforem, jejichž cílem je sladit její politiku se standardy EU;

F. vzhledem k tomu, že ukrajinské demokratické instituce prokázaly po dobu stanného práva schopnost se přizpůsobit, přestože přetrvávají obavy ohledně transparentnosti a rovnováhy moci v daném období;

G. vzhledem k tomu, že bylo dosaženo pokroku při reformě veřejné správy, stále je však nutné dále rozšiřovat kapacity a zlepšit řízení lidských zdrojů;

H. vzhledem k tomu, že v rámci soudnictví došlo k opětovnému převzetí klíčových funkcí, mj. k prověřování soudců a realizaci protikorupčních opatření, ačkoli je třeba zpřísnit normy týkající se bezúhonnosti a transparentnosti;

I. vzhledem k tomu, že Ukrajina prokázala odhodlání k plnění zelené agendy prostřednictvím právních předpisů o obnovitelných zdrojích energie a sladěním s cíli Zelené dohody pro Evropu;

J. vzhledem k tomu, že občanská společnost je i nadále pilířem odolnosti a demokracie v Ukrajině, ačkoli případy nátlaku na aktivisty vzbuzují obavy a vyžadují vládní opatření;

K. vzhledem k tomu, že se Ukrajina setkává v oblasti svobody projevu a nezávislosti sdělovacích prostředků s problémy, zejména po dobu platnosti stanného práva; vzhledem k tomu, že k obnovení jejich plurality a ochraně novinářů jsou zapotřebí reformy;

L. vzhledem k tomu, že proces integrace Ukrajiny do EU se těší široké podpoře veřejnosti a institucionálnímu konsenzu, což ukazuje, že navzdory současným obtížím je společnost odhodlána dosáhnout členství v EU;

M. vzhledem k tomu, že členství v EU je i nadále mimořádně důležitou hnací silou demokratického rozvoje Ukrajiny a při zajišťování budoucí bezpečnosti, stability a nezávislosti země bude představovat klíčový faktor;

O aktuálním stavu ruské útočné války a sankcích

1. znovu potvrzuje svou neochvějnou solidaritu s lidem Ukrajiny a podporu její nezávislosti, svrchovanosti a územní celistvosti v rámci jejích mezinárodně uznávaných hranic; důrazně poukazuje na přirozené právo Ukrajiny na sebeobranu v souladu s článkem 51 Charty OSN;

2. poukazuje na to, že aby bylo respektováno právo Ukrajiny na sebeobranu, musí EU a její členské státy výrazně zvýšit pomoc, kterou jí poskytují; trvá na tom, že v zájmu zabránění další agrese ze strany Ruska musí EU a její členské státy spolu se svými partnery a spojenci přispět ke spolehlivým bezpečnostním zárukám pro Ukrajinu;

Odhodlání přistoupit k EU

3. velmi oceňuje neochvějné odhodlání Ukrajiny plnit požadavky na členství v EU, včetně dodržování acquis EU;

4. bere na vědomí dohodu mezi USA a Ukrajinou o kritických nerostných surovinách; vítá skutečnost, že obsahuje výslovné formulace, jejichž cílem je zabezpečit proces přistoupení Ukrajiny k EU a související povinnosti a zajistit slučitelnost s povinnostmi Ukrajiny vůči mezinárodním finančním institucím či jiným oficiálním věřitelům; žádá Komisi, aby sledovala důslednou realizaci příslušných opatření;

Demokracie, právní stát a boj proti korupci

5. bere na vědomí mimořádnou snahu Ukrajiny o posílení demokratických institucí během války; zároveň jí doporučuje, aby zajistila větší transparentnost legislativních procesů a vyčlenila více zdrojů na reformu soudnictví;

6. vyzývá Ukrajinu, aby se zabývala otázkami, které brání rozvoji soudnictví; zdůrazňuje, že je třeba zajistit větší nezávislost soudnictví a zintenzivnit boj proti korupci;

7. vítá jmenování nového vedoucího Národního úřadu pro prevenci korupce a nezávislých auditorů, kteří mají posoudit účinnost Národního protikorupčního úřadu Ukrajiny při

vyšetřování korupce; vítá vstup novelizovaného trestního zákoníku a trestního řádu v platnost; oceňuje přijetí akčního plánu zaměřeného na realizaci strategie vymáhání majetku z trestné činnosti na období 2024–2025 a souvisejících opatření;

8. vybízí Ukrajinu, aby zajistila nezávislost a účinnost protikorupčních institucí, včetně specializovaného protikorupčního státního zastupitelství (SAPO), a to zajištěním transparentních postupů jmenování jejich členů a ochranou těchto orgánů před politickým vlivem; oceňuje, že Ukrajina navýšila počet zaměstnanců úřadu SAPO;

9. bere na vědomí zjištění uvedená v dodatku ke druhé zprávě o plnění závazků, který přijala Skupina států proti korupci Rady Evropy dne 22. listopadu 2024, podle něhož Ukrajina uspokojivě provedla nebo uspokojivě vyřešila 18 z 31 doporučení obsažených v této zprávě; vybízí Ukrajinu, aby realizovala veškerá zbývající doporučení;

Základní svobody a lidská práva

10. oceňuje závazek Ukrajiny prosazovat základní práva navzdory probíhající ruské útočné válce; vítá nedávné přijetí akčního plánu na ochranu práv národnostních menšin do roku 2027, jehož cílem je harmonizovat ukrajinské právní předpisy s evropskými normami;

Regionální spolupráce a dobré sousedské vztahy

11. vítá aktivní účast Ukrajiny na regionálních iniciativách, jako je její vedení na Fóru občanské společnosti Východního partnerství a koordinace přeshraničních obchodních projektů s Polskem;

12. vítá a podporuje veškeré pokusy Ukrajiny a členských států EU řešit nevyřešené aspekty historických dvoustranných a regionálních vztahů, jako je masakr ve Volyni, v duchu skutečného a upřímného usmíření a při respektování hodnot EU, jako je lidská důstojnost, historická pravda a dobré sousedské vztahy; je přesvědčen, že proces usmíření založený na trpělivosti a dobré vůli všech dotyčných stran dokáže zahojit rány z minulosti; vítá v této souvislosti probíhající rozhovory mezi polskými a ukrajinskými orgány, které vedly v dubnu 2025 k pokračování v exhumaci hrobů polských občanů na ukrajinském území; doufá, že tento proces bude pokračovat s jasným cílem zajistit obětem důstojný pohřeb a náležitou vzpomínku;

Hospodářské a sociální reformy

13. vítá provádění prioritního akčního plánu na období 2023–2024 ze strany Ukrajiny a přijetí právních předpisů nezbytných k reformě Úřadu pro hospodářskou bezpečnost Ukrajiny;

14. připomíná, že v roce 2023 byl přijat zákon o místní veřejné službě, a doporučuje ukrajinské vládě, aby přijala systémový přístup k nadcházející reformě veřejné správy a stanovila jasnou vizi a jasně strukturovanou prováděcí strategii;

15. vybízí Ukrajinu, aby pokročila ve schvalování návrhu zákona č. 4298 s cílem sladit reformu místní státní správy s normami EU a vytvořit v souladu se zásadou proporcionality a s Evropskou chartou místní samosprávy vyvážený právní rámec pro dohled, který by neporušoval pravomoci, výsady a samosprávné funkce místních

orgánů; připomíná svůj požadavek na zavedení právní subjektivity místních a regionálních orgánů veřejné správy;

16. vyzývá Ukrajinu, aby pokračovala v provádění Plánu pro Ukrajinu podle nařízení (EU) 2024/792[1];

Energetika, životní prostředí, udržitelný rozvoj a konektivita

17. vítá výrazný pokrok, jehož bylo dosaženo v rámci reformy odvětví energetiky, a to, že se Ukrajina řídí cíli Zelené dohody pro Evropu;

18. oceňuje Ukrajinu za přijetí jejího vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu;

19. doporučuje, aby Komise urychleně otevřela vyjednávací klastry s Ukrajinou s cílem dosáhnout co nejrychlejšího pokroku na cestě k jejímu členství v EU za předpokladu, že bude pokračovat v zavádění acquis EU a dokončí reformy, které si předsevzala;

20. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/792 ze dne 29. února 2024 o zřízení Nástroje pro Ukrajinu, Úř. věst. L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Jako zpravodaj této důležité iniciativy jsem rád, že mohu předložit zprávu, která odráží trvalý a pevný strategický závazek Evropské unie vůči Ukrajině. Tato zpráva je první zprávou od začátku rozsáhlé ruské invaze na Ukrajinu a od té doby, co byl této zemi udělen status kandidátské země a co s ní byla zahájena přístupová jednání.

Ukrajina je jedinou oblastí činnosti EU v rámci vnějších vztahů, která má pro Unii mimořádný význam. Probíhající válka v Ukrajině už měla a i nadále má na EU značný vliv. Výsledek války má pro EU existenciální význam. Proto EU a její členské státy poskytují Ukrajině důslednou politickou, diplomatickou, finanční a vojenskou pomoc. Vzhledem k současnému obratu v přístupu Trumpovy vlády je odpovědnost EU ještě větší.

Návrh zprávy jsem vypracoval v kontextu výše uvedené geopolitické a bezpečnostní situace. V textu se věnuji přípravě Ukrajiny na plnění požadavků spojených s členstvím v EU, mj. s dodržováním acquis EU. Dále analyzuji složité domácí reformy, které probíhají v prostředí probíhající války. Upozorňuji zejména na problematiku demokracie, právního státu a boje proti korupci. Doporučuji, aby Ukrajina navázala na výsledky reforem v odvětví energetiky, životního prostředí, udržitelného rozvoje a konektivity. Poukazuji navíc na význam regionální spolupráce a dobrých sousedských vztahů.

Návrh zprávy se ve fázi pozměňovacích návrhů zdokonalí a doplní o další aspekty, zároveň se do něj začlení případné výsledky nejnovějšího vývoje mezinárodních jednání a úsilí o interní reformy.

Závěrem znovu připomínám, že Evropská komise otevírá vyjednávací klastry, aby zajistila co nejrychlejší dosažení pokroku na cestě Ukrajiny k členství v EU. Úspěšné dokončení tohoto procesu bude výsledkem pevného vedení, jednoznačného odhodlání a jasné vize a také geostrategickou investicí do sjednocené a silné Evropy v mezinárodním prostředí, které je stále méně stabilní.

PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY

Zpravodaj v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu prohlašuje, že při vypracovávání zprávy až do okamžiku jejího přijetí ve výboru obdržel podněty od těchto subjektů nebo osob:

Subjekt či osoba
–

Výše uvedený seznam je sestaven na výhradní odpovědnost zpravodaje.

Pokud jsou na seznamu uvedena jména, funkce, případně jména i funkce fyzických osob, zpravodaj prohlašuje, že příslušné fyzické osoby byly seznámeny s prohlášením Evropského parlamentu o ochraně osobních údajů č. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), v němž jsou stanoveny podmínky platné pro zpracování jejich osobních údajů a práva související s jejich zpracováním.